

بررسی اثر جیره های حاوی رازیانه، زیره سیاه، پروبیوتیک، پری بیوتیک و سین بیوتیک بر عملکرد و خصوصیات لاشه

جوچه های گوشتی راس ۳۰۸

عباس درزی نیا^{۱*} ، سولماز کیوان پژوه^۲

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه گیلان، ۱- کارشناسی ارشد تغذیه طیور دانشگاه ایلام

* نویسنده مسئول: عباس درزی نیا، darzinia1@yahoo.com

چکیده

این تحقیق به منظور ارزیابی اثرات پروبیوتیک، پری بیوتیک و گیاهان دارویی (رازیانه و زیره سیاه)، بر عملکرد و خصوصیات لاشه در جوچه های گوشتی انجام گردید. در این آزمایش از ۱۶۸ قطعه جوچه یکروزه نر سویه راس ۳۰۸ در ۷ تیمار با ۴ تکرار و در هر تکرار ۶ جوچه در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی، به صورت پرورش در قفس استفاده شد. تیمارهای آزمایشی به گروه های جیره پایه (شاهد)، جیره پایه با سطح توصیه شده تجاری پروبیوتیک، پری بیوتیک و سین بیوتیک و جیره پایه با ۲ درصد رازیانه، زیره سیاه و مخلوط رازیانه و زیره سیاه با دوز مشابه تقسیم شدند. استفاده از افزودنی های گیاهی سبب افزایش خوارک مصرفي جوچه های گوشتی در کل دوره پرورش شد ($P<0.05$). بیشترین و کمترین افزایش وزن بدن به ترتیب در تیمارهای مخلوط رازیانه + زیره سیاه و شاهد مشاهده شدند ($P<0.05$). کمترین و بیشترین ضریب تبدیل به ترتیب در تیمارهای مخلوط رازیانه + زیره سیاه و شاهد مشاهده شدند ($P<0.05$). درصد چربی حفره بین بطنی در تیمارهای حاوی افزودنی های گیاهی به طور معنی داری نسبت به تیمار شاهد کاهش یافت ($P<0.05$). نتایج آزمایش نشان داد استفاده از افزودنی های گیاهی ضمن بهبود عملکرد و ارتقاء کیفیت لاشه جوچه های گوشتی در مقایسه با گروه شاهد، دارای پتانسیل لازم جهت رقابت با افزودنی های تجاری - وارداتی می باشدند.

کلمات کلیدی: پروبیوتیک - پری بیوتیک - رازیانه - زیره سیاه - عملکرد

مقدمه

پروبیوتیکها عبارتند از مکمل میکروبی زنده که از طریق بهبود تعادل میکروبی روده بر میزان اثرات مفید اعمال میکند^(۱). پروبیوتیک ها باعث بهبود کیفیت لاشه و ضریب تبدیل غذا می شوند. پری بیوتیکها ترکیبات غیر قابل هضم هستند که از طریق تحریک رشد یک یا تعدادی محدود از باکتری ها در کولن، آثاری مفید برای میزان دارند. پری بیوتیک ها از دو طریق باند شدن به میکروب های بیماری زا و خارج کردن آنها از دستگاه گوارش (مثل مانان اولیگوساکاریدها) و همچنین محدود کردن دسترسی مواد مغذی برای باکتری های بیماریزا (مانند فروکتو اولیگوساکاریدها) اثر مثبت خود را در قسمت خلفی دستگاه گوارش بر جوچه های گوشتی می گذارند^(۲). سین بیوتیک ترکیبی از پروبیوتیک ها و پری بیوتیک هاست که باعث بجهود بقاء و جایگزینی مکمل های میکروبی زنده جیره در دستگاه گوارش می شود^(۳). در پیکر گیاهان دارویی مواد خاصی بنام مواد مؤثره یا مواد فعال، ساخته و ذخیره می شود، اجزای اصلی و فعل موجود در آنها فنول ها و ترپنها هستند. اثر افزودنی های گیاهی بر عملکرد حیوان از طریق تاثیر بر تولید آنزیم های اندوژنوس و تنظیم فلور میکروبی می باشد. رازیانه گیاهی گلدار از راسته آپیالیس (Apiaceae)، از تیره چتریان (Apiaceae) می باشد. میوه این گیاه دارای روغن فرار، پکتین، تری گونلین، کولین، ویتامینها (A,B,C)، املاح معدنی و اسید اسیسیک است. استفاده از دانه رازیانه باعث افزایش اشتها، جلوگیری از ناراحتی های معده می شود. چون رازیانه یک ماده ضد انقباض است، و دارای خاصیت ضد قارچی و کمک به جلوگیری از تخمیر و تولید گاز در معده و شکم می شود^(۴). زیره سیاه، گیاه چند ساله و خود گشن از خانواده چتریان